Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Voorschool Rehobothschool

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 16 januari 2019

Samenvatting

Kinderopvangorganisatie: Rehoboth

LRK-nummer: 264995107

Totaal aantal doelgroeppeuters: 3

De inspectie heeft op 15 november 2018 een onderzoek uitgevoerd op de voorschool van de Rehobothschool. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin de school is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de kinderopvangorganisaties zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Barneveld een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?
Op de Rehobothschool is de voorschool integraal onderdeel van de school. De pedagogisch medewerkers zijn lid van het team. Een teamleider en intern begeleider geven leiding aan en begeleiden zowel de voorschool als groep 1 en 2. Het gevolg hiervan is een goed georganiseerde en functionerende samenwerking. Dit draagt bij aan een mooie doorgaande lijn in de ontwikkeling van de jongste kinderen op de Rehobothschool. Een ander sterk punt is de professionele cultuur; het team werkt duidelijk vanuit een gedeelde visie op de ontwikkeling van jonge kinderen.

Wat kan beter?
De voorschool kan meer aandacht besteden aan het formuleren en evalueren van de doelen en resultaten die ze met de peuters willen bereiken aan het eind van de voorschoolperiode. Hiermee hangt samen dat ook de kwaliteitszorg van vve verder ontwikkeld mag worden. Hoewel vve als onderdeel ervan is opgenomen, kan evaluatie meer opleveren door ook doelen en ijkpunten te formuleren voor bijvoorbeeld het aanbod en de kwaliteit van het pedagogische en educatief handelen. Andere mogelijke ontwikkelpunten betreffen de woordenschatontwikkeling en het intensiveren van het taalaanbod en de interactie door pedagogisch medewerkers. Er mag in de voorschool nog meer sprake zijn van een ‘taalbad’ voor de peuters.

Vervolg
We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek 4

2. Hoofdconclusie en vervolg 6

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie 7

4. Reactie van de houder 11

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook bij de voorschool van de Rehobothschool.

Werkwijze
Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten
We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, met de directeur, de afdelingsleider en de interne begeleider van de onderbouw.
Aan het einde van het bezoek hebben we een mondelinge terugkoppeling gegeven aan de directeur, de teamleider, de intern begeleider, de leraren van groep 1 en 2 en de pedagogisch medewerkers van de voorschool.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter
V Voldoende
G Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie van het onderzoek naar de voorschool van de Rehobothschool.

Conclusie
De kwaliteit van de educatie op de voorschool van de Rehobothschool laat een positief beeld zien: de meeste onderzochte onderdelen zijn voldoende, twee onderdelen waarderen we als goed en op één onderdeel kan de voorschool het beter doen. Op de Rehobothschool zijn de voor- en vroegschool geïntegreerd. De samenwerking is helder georganiseerd en functioneert goed. De school verdient daarvoor een compliment en we waarderen de standaard OP6 Samenwerking als goed. Ook de professionele cultuur is een sterk punt omdat de voor- en de vroegschool vanuit een gedeelde visie en werkwijze zorgen voor een doorgaande lijn in de ontwikkeling van de jonge kinderen. We beoordelen daarom ook de standaard Kwaliteitscultuur (KA2) als goed. Op één onderdeel, de standaard Ontwikkelingsresultaten (OR1) kan de voorschool zich verbeteren. Het gaat daarbij om het formuleren en evalueren van de doelen en resultaten die de voorschool met de peuters wil bereiken aan het eind van de voorschoolperiode.

Context
De Rehobothschool ligt in een landelijk gebied en huisvest ca. 600 leerlingen. Op de Rehobothschool zijn de voor- en vroegschool geïntegreerd. Er is een voorschoolgroep waar peuters vanaf 3 jaar terecht kunnen en er zijn 6 kleuterklassen. In de voorschoolgroep zijn tijdens het onderzoek drie kinderen met een vve-indicatie aanwezig.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD
De GGD-toezichthouder heeft op 6 juni 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3 . Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek naar de voorschool van de Rehobothschool.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		●	
OP4 (Extra) ondersteuning		●	
OP6 Samenwerking			✍

Het aanbod is doelgericht, woordenschatontwikkeling vraagt aandacht
Het aanbod op de voorschool is op orde. De pedagogisch medewerkers werken thematisch aan de ontwikkelingsgebieden. In de planningsdocumenten is te zien dat steeds meer vanuit doelen gewerkt wordt. De doelgerichtheid kan nog sterker worden door niet alleen in de themaplanning maar ook in de weekplanning de doelen van de activiteiten centraal te stellen. Dit zorgt voor voortdurend bewustzijn van hetgeen je door middel van de activiteiten bij de peuters wilt bereiken. In de inrichting van het lokaal is het thema herkenbaar, onder andere door de inrichting van een thema-speelhoek.

Er zijn in het aanbod ook onderdelen die meer aandacht mogen krijgen. Woordenschatontwikkeling is weliswaar een herkenbaar onderdeel van het aanbod, maar voor een goede taalontwikkeling is het nodig meer woorden aan te bieden dan nu gebeurt. Daarbij is het ook belangrijk af te spreken welke woorden aan bod komen en welke didactische aanpak de pedagogisch medewerkers daarbij volgen. Ook mag de inrichting van de hoeken de peuters in het spel meer uitlokken tot ontluikende taal en rekenen.

Een zorgvuldige werkwijze in het volgen van de ontwikkeling van de peuters
De pedagogisch medewerkers volgen op een zorgvuldige manier de ontwikkeling van de peuters. Ze hebben hiervoor een gestructureerde en efficiënte werkwijze ontwikkeld. Dagelijks observeren ze zowel individuele kinderen als een specifieke ontwikkelingslijn. Deze werkwijze leidt tot een rijke verzameling van observaties, waardoor

het digitale volginstrument goed onderbouwd ingevuld wordt. Hoewel de ontwikkeling van de peuters met de ouders besproken wordt, geven de ouders waarmee we gesproken hebben aan dat dit voor de vve- doelgroepkinderen wat hen betreft wel frequenter zou mogen gebeuren.

Als peuters ontwikkelingsachterstand of voorsprong laten zien, organiseren de pedagogisch medewerkers begeleiding in de kleine kring. Voor een aantal kinderen gebeurt dat aan de hand van een handelingsplan. In de evaluatie van deze begeleiding mogen meer vragen gesteld worden als: Wat hebben we nu bereikt met dit kind? Haalt dit kind achterstand in? Hoe komt het dat onze begeleiding meer of minder effect heeft? Zodoende ontstaat meer zicht op wat het beste werkt en welk effect de inspanningen hebben op de ontwikkeling van de peuter.

Routines zorgen voor rust en voorspelbaarheid
Het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers is voldoende. De pedagogisch medewerkers gaan op een respectvolle manier met de peuters om. Het educatief handelen is zorgvuldig voorbereid en georganiseerd. Afspraken, bijvoorbeeld rond uitgestelde aandacht, gelden zowel in de voor- als vroegschool. Te zien is dat routines voor bijvoorbeeld de inloop en het kiezen van activiteiten vlot en vanzelfsprekend verlopen. Dit draagt bij aan een rustige sfeer en voorspelbaarheid voor de peuters. Ook de begeleiding in een klein groepje is gepland en een dagelijkse routine.

Hoewel het merendeel van de peuters aan het spelen is, komen enkele kinderen niet of weinig tot spel. Hier kunnen de pedagogisch medewerkers meer op inspelen. Daarnaast liggen er kansen om het spel, bijvoorbeeld in de themahoek, te verrijken. Dit kan bijvoorbeeld door mee te spelen en daarbij impulsen te geven. Daarbij mogen de pedagogisch medewerkers meer taalaanbod en interactie met de peuters laten zien.

Vroege signalering en samenwerking met externe deskundigen
Door de frequente observaties en het wekelijks overleg met de intern begeleider worden peuters met bijzondere ondersteuningsbehoeften vroeg gesignaleerd. Eén van de pedagogisch medewerkers is daarbij verantwoordelijk voor de vve-doelgroeppeuters. Als er onderzoek of specifieke ondersteuning nodig is werkt de voorschool samen met externe deskundigen, onder andere van het samenwerkingsverband en het Centrum voor Jeugd en Gezin. Voor een enkele vve-doelgroep peuter wordt in de loop van het voorschooljaar duidelijk dat het kind niet verder zal gaan in groep 1, maar beter begeleid kan worden op een school voor speciaal (basis) onderwijs.

De samenwerking is een stevige basis om ontwikkeling te stimuleren
Er is sprake van intensieve samenwerking tussen de voor- en de vroegschool, dat is het beleid sinds de school de peuteropvang binnen

haar muren heeft. Er is sprake van één onderbouw team van pedagogisch medewerkers, leraren, interne begeleider en afdelingsleider. Deze partijen kennen de meerwaarde van afstemming: dat komt peuters die een stimulans nodig hebben in hun ontwikkeling ook in hun kleuterperiode ten goede.
De samenwerking met ouders blijft ook op de Rehobothschool een punt van aandacht voor het onderbouwteam. Niet alle ouders zijn op dezelfde manier doordrongen van het effect dat hun inspanning op hun peuter of kleuter kan hebben. De school doet er al veel aan: thema- en nieuwsbrieven, inlooptijden, maar ervaart dat het soms ingewikkeld is om alle ouders 'mee' te krijgen.
Alle ouders willen graag geïnformeerd worden door het team over de vorderingen die hun kind maakt en daar aan komen de Rehoboth voor- en vroegschool tegemoet. De meeste ouders met wie de inspectie gesproken heeft zijn tevreden over de informatie die zij krijgen en over de toegankelijkheid van de school.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

Nog te weinig zicht op de resultaten van de vve-kinderen
De voorschool kan zich verbeteren al het gaat om het formuleren van doelen voor vve en de evaluatie daarvan. Het is namelijk niet klip en klaar duidelijk welke doelen de voorschool met de vve-peuters wil bereiken en wanneer men aan het einde van de voorschoolperiode tevreden mag zijn. Daardoor is de voorschool ook nog niet in staat aan te geven of en in hoeverre peuters hun ontwikkelingsachterstand inlopen. Aan de afspraken van de gemeente over de verantwoording van de vve-resultaten voldoet de voorschool overigens wel. Eigen vve-doelen en evaluatie daarvan maken het effect van alle inspanningen in de voorschool inzichtelijk en dat draagt bij aan de kwaliteit ervan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			✍
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

Vaststellen wanneer je tevreden bent
De kwaliteit van het primaire proces in de voorschool en de vroegschool, dat wil zeggen: het aanbod, het pedagogisch en het educatief en didactisch handelen, de zorg en begeleiding en extra ondersteuning, wordt voldoende ondersteund door een kwaliteitsbewakingssysteem. De afdelingsleider en intern begeleider bezoeken bijvoorbeeld frequent de groepen, observeren activiteiten en lessen en hebben daarbij oog voor het vve-deel. Dat is ook ingevoegd in de periodieke audit, die de basis vormt voor evaluatie van de doelen voor de onderbouw. Nog niet helemaal duidelijk is met welke kwaliteit het onderbouw team tevreden is. Dat is een aandachtspunt voor de komende schoolplan periode.

Draagvlak en intrinsieke motivatie fungeren als motor
Er is sprake van een goede kwaliteitscultuur op de Rehoboth voor- en vroegschool. Het team heeft een sterke oriëntatie op verbetering en het onderwijskundig leiderschap van afdelingsleider en intern begeleider houdt de onderbouw op koers. In de diverse gesprekken met de inspectie komt de gedeelde visie en ambitie om werkelijk van betekenis te zijn voor alle kinderen sterk naar voren. Dat neemt niet weg dat er ruimte is voor verschillen tussen leraren. Dat komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in ruimte voor gedifferentieerde scholingswensen. Het leren van elkaars ontwikkeling is op de Rehoboth voor- en vroegschool een belangrijk uitgangspunt.

Schooldocumenten geven informatie over doelen en resultaten
De externe en de interne verantwoording is voldoende. Dat is zichtbaar in de rapportage van de school en bestuur op basis van afspraken met de gemeente. Deze resultaten worden jaarlijks aangeleverd. Wat nog scherper kan is de verantwoording in de schooldocumenten. Daarin kan het team nog beter aangeven welke doelen zij nastreeft met de doelgroep peuters en kleuters en in hoeverre ze deze bereiken.

4 . Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

We geven op het rapport van de voor– en vroegschool een gecombineerde reactie omdat de voor- en vroegschool naadloos op elkaar aansluiten.

Als bestuur zijn we dankbaar dat de samenwerking tussen voor- en vroegschool door de inspectie beoordeeld is als ‘goed’. Daarnaast is er een professionele cultuur waarbij in het team vanuit een gedeelde visie gewerkt wordt aan de ontwikkeling van kinderen. Dit zijn de parels van onze school.

Daarnaast zijn er ook ontwikkelpunten die de school ten uitvoer gaat brengen. De ontwikkeling van de VVE leerlingen willen we beter op de kaart zetten.

Wat gaat de voor- en vroegschool hieraan doen:

- VVE leerlingen duidelijker in beeld brengen in de zorgstructuur
- Beginsituatie helder hebben en de mate van achterstand bepalen

- Doelen en ijkpunten formuleren en deze cyclisch evalueren.
- Ouders betrekken bij de doelen door tijdens oudercontacten extra tijd in te ruimen om de ontwikkeling met ouders te bespreken.
- Woordenschat een duidelijke plaats geven en kinderen onderdompelen in taal.

We hebben de Pilot gezien als een kans om in de voor- en vroegschool kwalitatief goed onderwijs aan te bieden. Het is fijn als de ‘parels’ gezien worden, maar ook dat er nog volop ontwikkeling mogelijk is.

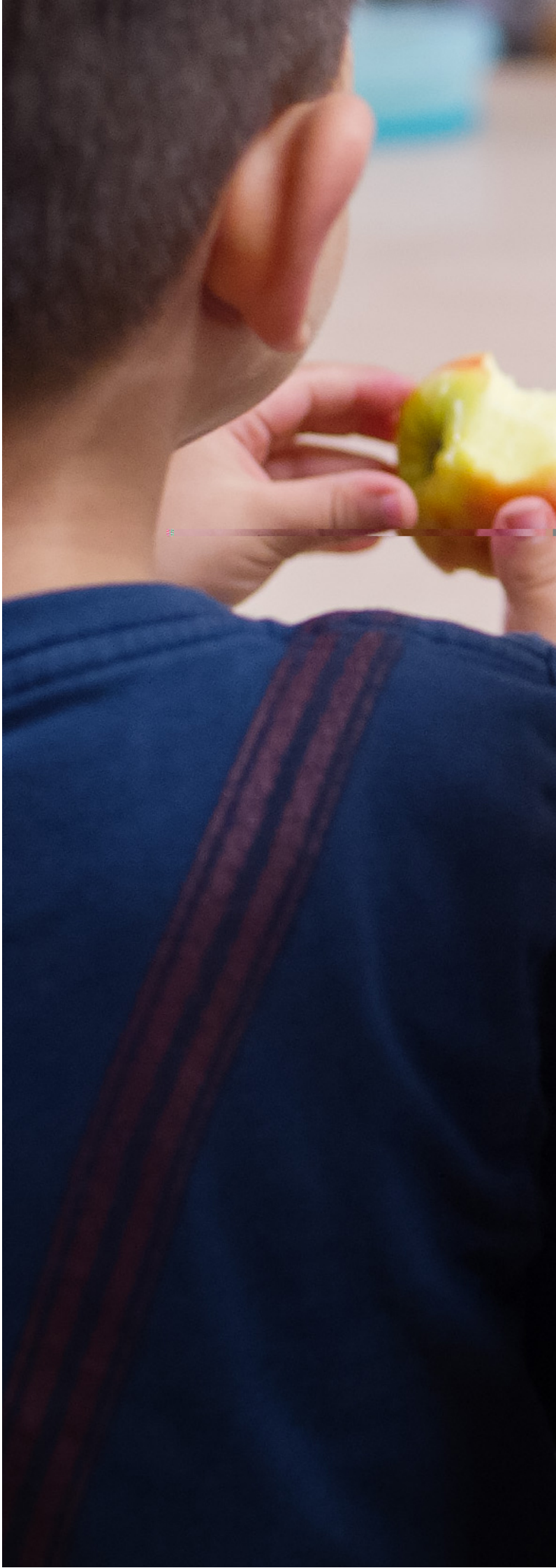

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060